

TÜRK POLİS TEŞKİLATININ YÖNETİMİNDE YENİ YAKLAŞIMLAR: COMPSTAT PARADİGMASI

Dr. Murat DELİCE*
Yusuf YÜKSEL**

ÖZET

COMPSTAT, polis teşkilatlarının yönetim uygulamalarını, polislik yaklaşımlarını, örgütsel yapısını ve kültürünü değiştiren ve suç oranlarının azalmasına katkı sağlayan yeni bir polis yönetimi paradigması olarak nitelendirilmektedir. COMPSTAT, polis teşkilatlarının yönetiminde suç analizi, suç istatistikleri, iletişim, coğrafi bilgi sistemleri ve suç haritaları gibi teknolojik unsurların yanında yetki paylaşımı ve hesap verebilirlik gibi yönetsel unsurların da yaygın olarak kullanılmasını hedefler. COMPSTAT ilk olarak 1994 yılında ABD'nin New York şehrinde hayata geçirilmiş ve elde ettiği başarılarla kısa sürede diğer polis teşkilatları tarafından da uygulanmaya başlanmıştır. Türk Polis Teşkilatı'nın da, COMPSTAT'ın çözme vaat ettiği yüksek suç oranları, polislik yaklaşımlarının etkisizliği, katı bürokrasi, iletişim eksikliği, yönetim hedefinin olmaması, vb. sorunları yaşadığı görülmektedir. Teşkilatın bu problemlerinin çözümüne katkı sağlayacak COMPSTAT gibi bir modele ihtiyaç duyduğu söylenebilir. Bu çalışmanın birinci bölümünde COMPSTAT'a neden ihtiyaç duyulduğu, COMPSTAT'ın tanımı, bileşenleri, suç oranlarının azalmasına etkisi, polisin yapısı ve kültürü üzerindeki etkileri anlatılmaktadır. Çalışmanın ikinci bölümünde ise COMPSTAT'ın Türkiye'de uygulanabilirliği farklı açılardan tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: COMPSTAT, Polis Yönetimi, Suç Analizi, Suç İstatistikleri, Suç Oranları.

ABSTRACT

New Approaches For The Turkish National Police Management: COMPSTAT Paradigm

COMPSTAT has been acclaimed as a new police management paradigm that is revolutionizing law enforcement management practices and renewing policing style, organizational structure, and culture, leading to impressive reductions in crime. For a better police management, COMPSTAT aims to use technological tools such as crime analysis, crime statistics and crime maps as well as administrative approaches like empowerment and accountability. COMPSTAT first established in the New York City, USA in 1994 and then it has been espoused pervasively by other police departments because of its successes. The Turkish National Police faces to problems such as increased crime rates, fear of crime, reactive policing style, strict bureaucracy, lack of management direction, and lack of communication, which COMPSTAT claims to solve. The model has a high potential to address some of these operational and managerial problems of the Turkish National Police. This study shed light on the story of COMPSTAT with a focus on the

* Emniyet Amiri, Güvenlik Birimleri Enstitüsü Polis Akademisi Başkanlığı

** Emniyet Amiri, Şırnak İl Emniyet Müdürlüğü

conditions that lead to the emergence of COMPSTAT, its definition, components, and its effects on crime, police structure, and culture. How COMPSTAT can be implemented in Turkey in terms of these differences is discussed in the second part of this study.

Key Words: COMPSTAT, Police Management, Crime Analysis, Crime Statistics, Crime Rates.

GİRİŞ

Polis teşkilatlarının ana amacı suçlarla ve suçlularla etkili olarak mücadele edip toplumda huzur, güven ve asayişin temin etmektir. Bu amacı gerçekleştirebilmek planlı ve akılcı olmayı ve günün şartlarına uygun bir yönetim anlayışı benimsemeyi gerektirir. Özellikle, değişen toplumsal beklentiler, değişen devlet anlayışı, suçun değişen niteliği, gelişen teknolojik imkânlar tüm kurumlarda olduğu gibi polis teşkilatlarının da günümüz şartlarına uygun olarak değişimini zorunlu kılmaktadır. Aslında, polisliğin tarihine bakıldığında, polisin çevresel koşullar ve toplumsal beklentilere uyum sağlamak ve suçla mücadelesini etkin hale getirmek için, yapısal, işlevsel, kültürel ve teknolojik anlamda sürekli bir değişim çabası içinde olduğu görülecektir (Kelling & Moore, 1988). Örneğin, 1930 ve 1970 yılları arasında polis teşkilatları ABD’de bürokratik modele göre şekilleniyordu. Polis suçu önlemekten ziyade yaşanan suçları araştırmak ve suç mahalline en kısa sürede ulaşmak gibi reaktif polisiye yöntemleri önemsiyordu ve toplumun polise olan bakışını pek umursamıyordu (Walsh, 2001). Ancak, 1960’lı yıllarda, ABD’nin sosyal ve politik alanda yaşadığı değişim ve polislik alanında yapılan bilimsel çalışmalar, polis teşkilatlarının yapısı, insan haklarına verdiği önem ve uygulaya geldiği geleneksel polisiye yöntemlerin suçla mücadelede etkinliği konusunda duyulan endişeleri artırmıştır. Polise duyulan güvenin ve suçla mücadelede etkinliğin artırılması adına 1970’lerden sonra toplum destekli polislik bir alternatif olarak ortaya konmuş ve birçok polis teşkilatı yapısını ve işleyişini bu polislik anlayışına uygun olarak değiştirmeye başlamıştır (Palmiotto & Donahue, 1995). Benzer olarak teknolojiye görülen hızlı değişim polis teşkilatları için kendilerini yenilemek adına önemli bir etken olmuştur. İletişim adına telsiz kullanma ile başlayan teknolojik değişimleri otomobillerin yoğun olarak kullanılması izlemiştir ve son olarak bilgi teknolojileri alanında yaşanan baş döndürücü değişim ve yenilikler polis teşkilatları için de yeni uygulamaların kapılarını açmıştır (Walsh, 2001). Ancak, 1980 ve 1990’lı yıllara gelindiğinde ne toplum destekli polislik anlayışının ne de artan teknolojik imkânların suçla mücadelede istenen sonuçlara ulaşılması için yeterli olmadığı ortaya çıkmıştır. Özellikle, New York gibi büyük şehirlerde hızla artan suç oranları, suça maruz kalma korkusu ve polis teşkilatlarının bu durum karşısında yetersiz kalışı yeni bir sorgulama sürecini başlatmıştır. Bu sıkıntılara karşı çözüm arayışlarının bir ürünü olarak COMPSTAT ortaya çıkmıştır.

COMPSTAT

1.1. Tanımı

COMPSTAT ilk olarak, 1994 yılında, New York Polis Teşkilatı (NYPD) Polis Müdürü William Bratton tarafından kurulanmıştır. COMPSTAT'ın ana kuruluş amacı, polisin yönetsel ve operasyonel olarak etkinliğini artırarak suç oranlarını azaltmaktır (Vito, Walsh, & Kunselman, 2005). Kuruluşundan sonra az bir zaman geçmiş olmasına rağmen, COMPSTAT'ın polis birimlerinde yaşanan problemleri çözmek ve etkili polis hizmetleri sağlamak adına önemli bir program olduğu kabul edilir hale gelmiştir (Firman, 2003).

COMPSTAT ismini bilgisayar (Computer) ve istatistik (Statistic) kelimelelerinin birleşiminden almıştır. COMPSTAT dendiğinde ilk olarak, suç analizi, suç istatistikleri, iletişim, coğrafi bilgi sistemleri ve suç haritaları gibi yeni teknolojik unsurların kullanımı ve yetkinin dağıtımı (empowerment) ve hesap verebilirlik (accountability) gibi yönetsel unsurlar akla gelir. Ancak, bunların ötesinde COMPSTAT'ı, geçmiş ile günümüzden birçok farklı unsuru birleştiren başarılı bir sentez olarak nitelemek daha doğru olur (Silverman & O'Connell, 1999; Walsh, 2001). COMPSTAT, teknolojik özelliklerinin yanında farklı bir polislik anlayışı, değişime açık bir polis kültürü, yapısal bir değişim ve bir dizi yeni polislik stratejilerinin ve motivasyon araçlarının kullanımını da içermektedir.

Genel itibarıyla COMPSTAT; diğer kurumlar tarafından yaygın olarak kullanılan, amaç odaklı stratejik yönetim, performans odaklı yönetim, toplam kalite yönetimi gibi örgütsel gelişim modellerinin polis versiyonu olarak düşünülmektedir. "COMPSTAT polis hizmetlerini yapılandırmak ve topluma daha iyi hizmet vermek için düzenlenmiş; teknolojiyi, uygulamaya dönük stratejileri ve yönetsel hesap verebilirliği kullanan amaç odaklı bir stratejik yönetim işlevidir" (Walsh, 2001; 347). COMPSTAT polis teşkilatının amaçlarına uygun olarak etkili polis stratejilerinin geliştirildiği ve uygulandığı ve bunların takip edildiği bir platform olarak da tanımlanmaktadır (O'Connell ve Straub, 2007).

1.2. COMPSTAT'ı Doğuran Sebepler

COMPSTAT'ı daha iyi anlamak ve onun etkilerini daha iyi analiz edebilmek için bu modeli doğuran sebeplerin bilinmesinde fayda vardır. COMPSTAT'ın hangi şartlar altında ve neden kurulmak istendiği bilinirse, COMPSTAT'ın polis uygulamaları açısından ne kadar önemli ve başarılı bir model olduğu daha iyi anlaşılacaktır.

Mastrofski, Weisburd, McNally, Greenspan ve Willes (2003) COMPSTAT'ın kurulmasını gerektiren dört sebep sayar:

1. New York şehrinde geleneksel polislik uygulamalarının suçlarla mücadele etmede yetersiz kalması: 1980'li yılların sonunda, New York sokakları, dilenciler ve evsiz insanlar tarafından işgal edilmişti. Suç oranları ve suça maruz kalma korkusu her geçen gün artmaktaydı.
2. Geleneksel toplum destekli polislik uygulamalarının New York gibi büyük ve kozmopolit bir şehirde etkinliğinin tartışılır hale gelmesi: Toplum destekli polisliğin küçük ve suç yoğunluğu az olan yerlerde etkin olabileceği düşünülürken, New York gibi bir şehrin durumuna uygun olarak yeniden tanımlanması ve geliştirilmesi gerektiğine inanılıyordu.
3. Bilgisayar teknolojilerinin yaygın olması ve hızla geliyor rağmen polis birimleri tarafından aktif ve yaygın olarak kullanılmaması: Bu teknolojilerin kullanılmaması verilerin hızlı olarak analiz edilememesine ve polis birimleri arasında veri paylaşımının aksamasına sebep oluyordu.
4. Problem odaklı ve proaktif polisliğin geliştirilmesi gerekiyordu: ABD'deki birçok polis teşkilatı gibi NYPD'de de suçu önlemeyi ve azaltmayı hedefleyen proaktif bir polislik anlayışından ziyade suça cevap vermeyi öne çıkaran reaktif bir polislik anlayışı hâkimdi (Mencimer, 2001). Bunlara ilave olarak, polis birimleri motivasyonlarını kaybetmiş ve yapısal olarak hantal ve yolsuzluğun hâkim olduğu yerlere dönüşmüştü. Temel felsefe, 'hiçbir şeye karışma, problemden uzak dur' şeklindeydi (Bratton & Knobler, 1998). Tüm bu unsurlar, polis teşkilatında bir değişim için kamuoyu baskısı yaratıyor, hem de bu değişime uygun bir ortam oluşturmuyordu.

Polis Müdürü William Bratton 1994 yılında tüm bu sorunları çözüme kavuşturmak ve suçlarla daha etkin mücadele edebilen dinamik bir polis teşkilatı meydana getirmek için COMPSTAT'ı kurdu. COMPSTAT başlangıçta, güncel ve doğru bilgiye duyulan ihtiyaç ve iletişim eksikliğini gidermeye yönelik bir arayış olarak ortaya çıktı. NYPD gibi bir polis teşkilatı güncel ve doğru bilgi olmadan ve farklı birimler arasında iletişim ve koordinasyon sağlanmadan etkili biçimde yönetilemezdi. COMPSTAT'tan önce, NYPD'de günlük hatta haftalık dahi suç istatistiği tutulmuyor ve bölge müdürlerinin kendi aralarında ve diğer yetkililerle etkili bir iletişimi bulunmuyordu. Bu sıkıntıları aşmaya yönelik olarak COMPSTAT, NYPD'de bir veri tabanı oluşturmasını, güncel ve doğru suç istatistiklerinin toplanması ve polis birimlerinin bir araya gelerek farklı platformlarda bilgi ve tecrübelerini paylaşmalarını sağladı. Bu anlamda, COMPSTAT'ın günlük suç verilerini toplayacak bir sistem oluşturmak, bu bilgilerin operasyonel ve yönetim amaçlı kullanılmasını sağlamak ve yetkililer arasında iletişimi artırmak amacıyla kurulduğu söylenebilir (O'Connell & Straub, 2007).

1.3. COMPSTAT'ın Bileşenleri

Verimli ve etkili polis yönetimi ve polis uygulamaları sağlayarak suçu azaltmayı hedefleyen COMPSTAT'ın vaat ettiklerini verebilmesi için güçlü ve sağlam prensiplerden oluşması gerekiyordu. Bu doğrultuda, kurucuları COMPSTAT'ı dört temel prensip üzerine oturtular (Bratton & Knobler, 1998; Buntin, 1999; Giuliani & Safir, 1998; McDonald, Greenberg, & Bratton, 2001; Smith & Bratton, 2001).

1. COMPSTAT güncel ve doğru bilgi sağlamalıdır. Bunun için bütün polis birimlerinden toplanan veriler bilgisayar sistemleri sayesinde analiz edilip güncel ve işlenmiş bilgi olarak etkili polislik uygulamaları için tekrar polis birimlerinin hizmetine sunulmalıdır.
2. COMPSTAT etkili stratejiler ve taktikler üretmelidir. Bunun için, polisin kaynakları toplumun ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde etkin biçimde kullanılmalı ve tüm uygulamalarında şeffaflık ve hesap verebilirlik temel esas haline gelmelidir.
3. COMPSTAT polis birimlerinin ve kaynaklarının koordineli ve hızlı kullanımını sağlamalıdır. Bu prensibin gereği olarak polis, elindeki bilgilere dayanarak ve diğer birimlerin desteğini alarak suçun yoğun olduğu bölgelere müdahale edip suç ortaya çıkmadan suçun azaltılması sağlanmalıdır.
4. COMPSTAT çerçevesinde gerçekleştirilen tüm polis uygulamalarının farklı platformlarda sürekli olarak gözden geçirilmesi ve takip edilmesi gerekmektedir. Bu prensibin gereği olarak polis hizmetlerinin aksayan yönlerini ve yetersizliklerini tespit etmek için polis uygulamaları sürekli denetime tabi tutulmalıdır. Bununla polis hizmetlerinin kalitesinin artırılması amaçlanmıştır.

Bu dört prensip COMPSTAT'ın genel hatlarını çizmektedir. Bu ana prensiplere uygun olarak COMPSTAT polis birimlerinde uygulanmak üzere altı yeni ilke getirmiştir (Mastrofski et al., 2003; Willis, Mastrofski & Weisburd, 2004). Bu altı ilke aşağıda kısaca özetlenecektir.

Misyon tanımlama: polis birimleri için somut ve elde edilebilir hedeflerinin belirlenmesi ve bu hedefler doğrultusunda polis birimlerinin değerlendirilmesidir. COMPSTAT, polisin varoluş amacına uygun olarak ulaşılabilir ve somut hedeflerin, özellikle suçun azaltılmasının, yönetsel hedeflerden daha önemli olduğunu benimser (Mastrofski et al., 2003). COMPSTAT, yetkinin alt birimlere dağıtılmasını, hesap verebilirliği, sürekli takip ve değerlendirme mekanizmalarını savunur.

Hesap verebilirlik: Polis yöneticilerine yetki ve kaynak verilmesini, yöneticilerin bu yetki ve kaynakları kullanarak suçla mücadelede sorumluluk ve inisiyatif almalarının sağlanmasını ve bu yöneticilerin eylemlerinin sonuçlarıyla ve performanslarıyla ilgili olarak hesap vermelerini kapsar (Mastrofski et al., 2003).

Yerinden yönetim: Polis birimlerinde merkezi yönetim yerine yerinden yönetim hedeflenmektedir. NYPD'nin resmi web sitesi (2005) bu ilkeyi açıklarken polis birimlerinin kendi sorumluluk bölgelerini, hizmet verdikleri insanları ve dolayısı ile ihtiyaçlarını merkezdeki üst düzey yöneticilerinden daha iyi bilecek pozisyonda olduklarını ve bu sebeple kararların da bu birimler tarafından verilmesinin daha uygun olacağını belirtmektedir. Bu prensip ile polis yetkililerinin, kendi sorumluluk bölgelerinin sorunlarına uygun çözümler ortaya koyması ve bürokratik engellere takılmadan daha hızlı ve etkili hizmet vermeleri amaçlanmıştır (Henry, 2002; Safir & Whitman, 2003; Silverman, 1999).

Organizasyonel esneklik: Bir polis biriminin kendi ihtiyaçlarına ve değişen şartlara göre yapısını, kurallarını ve uygulamalarını yenileyebilmesi hedeflenmektedir (Mastrofski et al., 2003). Kaynakların kullanımına ilişkin çok katı kurallar içeren bürokratik organizasyonların aksine, COMPSTAT merkezli bir polis birimi, kaynaklarını değişen koşullara ve ortaya çıkabilecek rutin dışı sorunlara hızlı ve etkin biçimde cevap verecek şekilde kullanabilmektedir (Willis et al., 2003). Örneğin bir karakol polisi ihtiyaç duyulduğunda trafik hizmetlerinde çalıştırabilmektedir.

Yeni problem çözme taktikleri: Polis birimlerinde alışılmış geleneksel polis taktikleri yanı sıra yeni ve yaratıcı polis taktikleri uygulanmalıdır (Mastrofski et al., 2003). COMPSTAT, polis birimlerini yeni polis stratejileri ve taktikleri araştırıp bulmak ve uygulamak hususunda teşvik etmektedir.

Veri kaynaklı problem analizi: Polisin sorunlarının tanımlanması ve performansının değerlendirilmesi için veri kullanımını gerektirir (Mastrofski et al., 2003). COMPSTAT, polis yöneticilerinin sadece kişisel tecrübelerine dayalı karar vermesi yerine, günlük ve hızlı biçimde toplanan veriler ışığında sorunları belirlemesini, değerlendirmesini ve karar vermesini zorunlu kılmaktadır. Toplanan bu veriler suç haritaları gibi suç analiz araçları ile analiz edilerek diğer polis birimlerinin hizmetine sunulmaktadır.

1.4. COMPSTAT Toplantıları

COMPSTAT'ın prensip ve ilkeleri ışığında New York'ta bütün polis birimleri haftada bir kez toplanıp suçla mücadele, yönetim ve diğer polisiye meseleleri tartışıyorlardı. COMPSTAT toplantıları olarak adlandırılan bu uygulama, COMPSTAT modelinin başarıya ulaşmasında çok önemli bir yere sahiptir.

COMPSTAT toplantıları, NYPD görev alanında olan 9 hizmet bölgesinden, 12 geçiş bölgesinden ve 76 polis mıntikasından temsilcilerin katılımıyla gerçekleştirilmekteydi. Bu anlamda, toplantılar farklı birimden yetkililerin bir araya geldiği bir platform oluşturmaktaydı. Bu toplantılarda temel amaç, suç haritaları üzerinde farklı bölgelerdeki güncel suç eğilimlerinin görülmesi, suçun yoğun olduğu (hot-spot) bölgeler oluşmadan kontrol altına alınması ve farklı bölgelerden gelen yetkililerin performansının düzenli olarak takip edilmesidir (Mencimer, 2001). O'Connell ve Straub (2007), bu toplantıları, uygulanmakta olan stratejiler ve taktiklerin başarısı ya da başarısızlığının değerlendirildiği açık bir forum olarak tanımlamaktadır. Tüm bölge yetkililerinin, sorumluluk alanında yaşanan suçlar ve suç trendleri ile ilgili bilgi sahibi olması ve bu sorunlara yönelik ikna edici eylem planları hazırlamaları gerekmektedir. Bu anlamda, gerekli yetki ve kaynaklarla donatılmış olan bölge yetkilileri, kendi bölgesinde yaşanan suçlardan sorumlu tutulmakta ve buna yönelik hesap vermesi beklenmektedir. Yetkililer ortaya koydukları performans göre kimi zaman görevden alınabilmekte, kimi zamanda terfi ettirilmektedirler (Vito et al., 2005).

Bu toplantılarda yaşanan tartışmaların kaynağını suç analizi araçları kullanılarak hazırlanmış dökümanlar oluşturmaktadır. Bu dokümanlarda, suç sayısı, yakalamalar, suç trendleri ve polis biriminin buna karşı yaptığı uygulamalar bulunmaktadır. Her bir bölge için hazırlanmış olan bu raporlar, suç haritaları şeklinde dev bir ekrana yansıtılmaktadır. Özellikle, suç haritaları ile o bölgede en çok suç işlenen problemlili bölgeleri tespit etmek, bu bölgede islenen suç türünü ayırt etmek ve bu suçların bölge ve zamana göre değişimlerini ayırt etmek kolayca mümkün olabiliyordu (Mastrofski et al., 2003). Her bölgenin en yetkili amiri ve birkaç çalışanı, bu raporlar ve suç haritaları ışığında kendi bölgesinde yaşanan suçlara ilişkin bilgi vermekte ve katılımcılar tarafından yöneltilen sorulara cevap vermeye çalışmaktadır (Weisburd, Mastrofski, Greenspan, & Willis, 2004). Özellikle, artan suç oranları sorgulanmakta, bölge yetkilisinin buna yönelik olarak ne yaptığı ya da ne yapmayı planladığı sorulmaktadır. Bu tartışmalarda, hangi polisiye yöntem ve taktiklerin polisiye meseleleri çözmekte etkili olduğu da ortaya çıkarmaktadır. Bu da diğer birimlerin yeni polisiye taktikler öğrenmesi adına değerli bir ders olmaktadır (Walsh, 2001). Kısaca, bu toplantılar, üst düzey polis yöneticileri ile orta kademe polis yöneticilerinin yüz yüze aracısız görüşmesini sağlayarak hızlı iletişimi ve koordinasyonu artırmıştır. Toplantıların iyi ve kötü polisiye uygulamaların tartışıldığı ve paylaşıldığı bir platform olma, personeli daha iyisini yapmak için motive etme, örgütsel öğrenme ve hesap verebilirliği artırma rolleri de unutulmamalıdır (Bratton & Smith, 2001; Firman, 2003; Silverman, 1999; Vito & Walsh, 2004).

1.5. COMPSTAT'ın Etkileri

COMPSTAT, ilk olarak ABD'nin en büyük polis teşkilatı olan NYPD'de kurulmuştur. Özellikle, NYPD gibi popüler ve büyük bir polis teşkilatının başarısında COMPSTAT'ın önemli bir rol oynadığına duyulan inanç, bu modelin ABD'de popülaritesini artırmış ve diğer polis teşkilatları tarafından da uygulanmasını sağlamıştır. Yapılan araştırmalar ABD'deki en büyük 515 polis teşkilatının 1/3'ünün COMPSTAT ya da benzeri programları uyguladığını ve bir çoğunda uygulamayı planladığını ortaya koymuştur. Polis teşkilatları kendi personeli ni COMPSTAT'ı yerinde görüp incelemeleri için yoğunlukla New York şehrine gönderiyorlardı (Mastrofski, et al., 2003; Moore, 2003). Bu çerçevede, Boston, Baltimore, Newark, New Orleans, Broward, Seattle, Los Angeles, Hickory, Louisville ve Philadelphia şehirleri COMPSTAT'ın ilk takipçisi olmuşlardı (Vito & Walsh, 2004). Ford Vakfı ve Harvard Üniversitesi Kennedy Hükümet Okulu'nun düzenlediği Amerikan Polisi Yenilikçilik Ödülünün 1996 yılında COMPSTAT'a verilmesi COMPSTAT'ın ününü iyice artırdı (Mastrofski et al., 2003). Sadece polis teşkilatları değil, trafik ve park yönetimi gibi konularla ilgilenen birçok kurum bu modeli kendi yapısına uygun şekilde adapte etmeye çalışmıştır (Bratton & Knobler, 1998, Vito et al., 2005). Kelling ve Sousa (2001), bu modeli, 20. yüzyılın ikinci yarısında, polislik alanında ortaya konan en önemli örgütsel gelişim modeli olarak ifade etmektedir. Bu popülaritenin altında, COMPSTAT'ın gerek operasyonel gerekse yönetim alanında ortaya koyduğu başarılar yatmaktadır.

Polis teşkilatlarının COMPSTAT benzeri sistemler kurduklarında suç oranlarını azaltmayı başardıkları düşünülüyordu. Bu düşünce COMPSTAT'a olan rağbeti artırıyordu. (Mastrofski et al. 2003). COMPSTAT modelini uygulayan polis teşkilatlarının bu modeli iki sebepten dolayı istediklerini ortaya çıkarmıştır: suç oranlarını azaltmak ve sokakta çalışan polislerin kabiliyetlerini ve morallerini artırmak. Bu düşüncenin oluşmasında temel neden, COMPSTAT sonrasında New York şehrinde suç oranlarının belirgin olarak azalmasıdır. Mesloh'a (2002) göre COMPSTAT'ın kurulumundan sonra beş yıl içerisinde metrolarda (yeraltı raylı ulaşım araçları) işlenen gasp olaylarında %80 ve diğer suç tiplerinde ise %72 oranında azalma olmuştur. Higgs'de (1999) COMPSTAT'tan sonra New York şehrinde suç oranlarının genel olarak %27, cinayet suçlarının ise %40 azaldığını rapor etmiştir. Son olarak Schmallegger (2005) New York şehrinde 1994 ve 2002 yılları arasında cinayet, ırza geçme, gasp, saldırı ve hırsızlık suçlarında belirgin azalmalar olduğunu belirtmektedir. Suç oranları ile COMPSTAT arasındaki ilişkiyi araştıran çalışmalarda, COMPSTAT ile birlikte polis yönetiminin ve polislik pratiğinin daha etkili hale geldiği, bunda suçun azalmasında etkili olduğu bulunmuştur. Bazı araştırmalar ise COMPS-

TAT ile birlikte, ABD’de ekonomik ve sosyal alanda yaşanan diğer gelişmelerin suçun azalmasında etkili olduğunu ifade etmektedirler (Kelling & Sousa, 2001; Weatherburn & Chilvers, 2004).

Yukarıda ifade edilen altı ilke çerçevesinde, COMPSTAT benzeri bir projeye sahip olan polis teşkilatları ile olmayanlar karşılaştırılmıştır. Sonuçlar, COMPSTAT benzeri modelleri uygulayan polis teşkilatlarının, suç oranlarını azaltmaya yönelik hedefler ve stratejiler belirlemede daha etkin olduğunu; hesap verebilirlik üzerinde daha ciddi durulduğunu ve sorunların çözümünde data, suç haritaları, suç analiz yöntemleri ve istatistiksel analiz teknikleri kullanımına daha fazla önem verildiğini ve polislik verilerinin daha geniş ve güncel tutulduğunu ortaya koymuştur (Mastrofski et al., 2003). İlave olarak, COMPSTAT benzeri projelere sahip olan polislerin suç analizi konusunda diğer polislerle oranla daha çok bilgiye ve tecrübeye sahip olduğu da tespit edilmiştir. Mastrofski et al. (2003) araştırmalarının sonuçlarını, COMPSTAT benzeri projelere sahip olmanın polis teşkilatları açısından önemli olduğu ve bu projelerin polis teşkilatlarına suç oranlarını azaltmak ve polis yönetiminde yüksek performansı yakalamak konusunda yardımcı olduğu şeklinde özetlemiştir.

Ayrıca COMPSTAT’ın hesap verebilirlik, performans ölçümü, motivasyon, yetkinin dağıtılması, bilgi paylaşımı, iletişim, kültür ve polis örgütünün yapısı üzerinde olumlu etkileri olduğu da iddia edilmektedir. Yapılan bilimsel araştırmalarda, kurumsal esneklik, karar verme mekanizmalarının dağıtılması ve COMPSTAT toplantıları gibi COMPSTAT mekanizmaların, kurum içinde potansiyel iletişim ve koordinasyon problemlerini azalttığı, performans ve motivasyon artırımında etkili olduğu ortaya konmuştur (Bratton & Knobler, 1998; Smith & Bratton, 2001). COMPSTAT’ın, yanlışlıktan kaçınma, güvenlik, düzen ve bürokratik işlemleri öne çıkaran bir örgüt kültüründen; yeniliğe, yaratıcılığa, esnekliğe, bilgi paylaşımına ve hesaba vermeye ve sorun çözmeye odaklı bir örgütsel kültüre dönüşümde etkili olduğu; her şeyden önemlisi, polise, suçu azaltabileceği ve bir değişim yaratabileceği düşüncesi aşıladığı anlaşılmıştır (O’Connell & Straub, 2007).

Bununla beraber, COMPSTAT bazı akademisyenler tarafından birçok yönden eleştirilmektedir. Bu eleştirilerden en önemlisi COMPSTAT’ın suç oranlarının azaltılmasında aslında belirgin bir etkisi olmadığı iddiasıdır. COMPSTAT hakkında muhalif görüşleri olan akademisyenlerden bir tanesi olan Moore’a (2003) göre, New York şehrinde gerçekten de suç oranlarında bir azalma olmuştur, ancak bu azalmaya COMPSTAT değil suçlara karşı verilen cezaların artırılması sebep olmuştur. Benzer olarak Paternoster’da (2001) New York’ta suç oranlarının COMPSTAT sebebi ile değil o dönemde yaşanan uyuşturucu

kullanımının ve işsizliğin azalması gibi sosyal ve ekonomik sebeplerden kaynaklandığını iddia etmiştir.

2. COMPSTAT'IN TÜRKİYE' DE UYGULANABİLİRLİĞİ

COMPSTAT çok yönlü bir yönetim sistemi olarak NYPD'de suçlarla etkili mücadele etmek, etkili bir polis yönetimi sağlamak ve bazı organizasyonel problemlere çare bulmak amacı ile kurulmuştur. Kurulmasından sonra 10 ay gibi kısa bir süre içerisinde NYPD'de suç oranlarının azalmaya başlamış olması COMPSTAT'ın ABD'de popülaritesini artırmış ve diğer polis teşkilatlarını da bu modeli kurmak için cesaretlendirmiştir. Bu uygulamaların birçoğunda da NYPD örneğindeki kadar yüksek olmasa da benzer başarılar elde edilmiştir. Bazı akademisyenler COMPSTAT'ı eleştirmekte ve başarıların abartıldığını iddia etse de, akademisyenlerin çoğu ve polis teşkilatlarının geneli COMPSTAT'ı yeniliklere açık faydalı bir teknolojik ve yönetsel araç olarak kabul etmektedir (Willis et al., 2004). Bu çerçevede, çalışmanın devamında COMPSTAT'ın Türkiye'de gerekli olup olmadığı, ABD gibi Türkiye'de de başarılı olup olamayacağı ve uygulanabilirliği tartışılacaktır.

Türk Polis Teşkilatı (TPT) 1845 yılından beri Türkiye'de asayiş ve güveni sağlamak için özveriyle çalışmaktadır. Her kurumda olduğu gibi, TPT'nin başarısı da dünyadaki sosyal ve teknolojik gelişmeleri takip etmesi ve bu değişime uygun olarak hizmet üretmesine bağlıdır. Özellikle son 10 yılda, Avrupa Birliği adaylık sürecinin de etkisi ile TPT'nin hizmet anlayışı, kültürü ve teknoloji kullanma kapasitesi gelişmiş, insan hakları ve hizmet kalitesi konularında teşkilat ilerlemeler kaydetmiştir. COMPSTAT ile aynı olmasa bile TPT, PolNet, AFIS, MOBESE, AFIS, vb. teknolojik sistemleri başarı ile kullanmaktadır. Ancak, aşağıda daha detaylı ifade edileceği üzere, gerek suçla mücadele, gerekse yönetim alanında yaşanan bazı sıkıntılar, ABD'de sayısız polis teşkilatı tarafından kurulmuş ve başarılı olmuş COMPSTAT tarzı bir modelin TPT için de faydalı olabileceğini düşündürmektedir. Ancak, bunun daha net olarak anlaşılabilmesi için, COMPSTAT'ı doğuran sebeplerin Türkiye'de yaşanıp yaşanmadığına bakmak uygun olacaktır. Ayrıca, COMPSTAT modeli transfer edilecekse bunun için nelere dikkat edilmesi gerektiği üzerinde durulmalıdır. Bu çerçevede, aşağıda COMPSTAT'ın Türkiye'de uygulanabilirliği tartışılacaktır.

2.1. COMPSTAT Benzeri Bir Sistem Türk Polis Teşkilatında Kurulmalı mıdır?

COMPSTAT'ın en önemli kurulma nedenlerinden biri New York şehrinde 1980 ve 1990'lı yıllarda suç oranlarının ve paralel olarak toplumda suç korkusunun artmasıdır. COMPSTAT öncesi dönemde uygulamaya konan farklı polislik

yaklaşımları ve yönetim anlayışı suç oranlarının azaltılmasında istenen sonuçları sağlamamıştır (Bratton & Knobler, 1998; Newfield & Jacobson, 2000). Hatta New York şehrinde yapılan bir çalışmada, şehri terk edenlerin yarısı, temel neden olarak suç oranları ve suça maruz kalma korkusunu ifade etmişlerdir (Bratton & Knobler, 1998). Her ne kadar, Türkiye’de suç oranları ve suça maruz kalma korkusu bu ülkelere göre az olsa da, son yıllarda suç oranlarında ciddi artış gözlenmektedir (Delice, Günbeyi ve Fert, 2010). 2004 ile 2005 arasında suç oranları %28 artmıştır (Bahar ve Fert, 2008). Bu anlamda, suç oranlarını azaltmaya matuf böyle bir modelin Türkiye’de kurulmasının suçla mücadele anlamında faydalı olabileceği düşünülebilir.

COMPSTAT’ın kurulumu için bir diğer önemli sebep de polislik anlayışını değiştirme ihtiyacıdır. ABD’de toplum destekli polislik uygulamaları 1990’lı yıllara kadar kısmı başarılar sağlasa da, özellikle büyük ve suç oranları yüksek şehirlerde istenen etkiyi sağlamamıştır (Buntin, 1999). Oysa COMPSTAT’ın kurucusu sayılan Bratton, polis teşkilatlarında liderlik ve yönetim anlayışlarının değiştirilmesi ile suçun azaltılabileceğini savunmaktadır (Bratton & Knobler, 1998). Bu anlamda COMPSTAT, teorik altyapısını kırık camlar polislik anlayışı (broken windows policing), suç-yoğun bölge polisliği (hot spot policing) ve problem odaklı polislikten (problem oriented policing) alan proaktif bir polislik anlayışını savunur. Bu çerçeveden bakıldığında, Türkiye’de de genel yaklaşımın reaktif polislik şeklinde olduğunu, daha suç oluşmadan suçların engellenmesine mani olmak anlamına gelen proaktif polislik uygulamaların TPT’de görülmediğini söylemek mümkündür. Bir kısım proaktif yaklaşımlar ve projeler olsa da bunlar yaygın olmayan ve kurumsallaşmamış uygulamalardır. Örneğin, İstanbul ilinde kapkaç suçu ciddi boyutlara ulaştıkça İstanbul Emniyet Müdürlüğü bu suça odaklanıp çözüm için yeni polisiye taktikler geliştirmiştir. Motosikletli ekipler belli bölgelerde yoğunlaştırılmış, ayrıca simitçi, boyacı vb. kıyafetli sivil polislerinde kapkaç suçlarının yoğun olduğu bölgelerde artırılması ile kapkaç suçlarında büyük azalma sağlanmıştır. Ancak bu tür örnekleri sıklıkla görmek mümkün olmamaktadır. COMPSTAT benzeri sistemler, Türkiye’de proaktif ve problem odaklı polisliğin gelişmesini ve etkili polislik uygulamalarının paylaşılıp, yaygınlaşmasını sağlama potansiyeline sahiptir.

COMPSTAT’ı kurduran bir diğer önemli husus ise polislik yönetimi yapısına ve anlayışına ilişkindir. COMPSTAT öncesi dönemde, geleneksel bürokratik, merkezi karar verme mekanizmalarının polisin hareket kabiliyetini zayıflattığı, polis hizmetlerini yavaşlattığı ve kalitesini düşürdüğü, farklı birimler arasında iletişimi azalttığı ve kuralların amaçların yerine geçtiği ifade edilmektedir. COMPSTAT’ın benimsediği, yetkinin dağıtımı, hesap verebilirlik, COMPSTAT

toplantıları ile bilgi paylaşımı, polislik hizmetinin bölgelere ayrılması, kaynakların kullanılmasında yetkinin orta düzey yetkililerle paylaşılması gibi mekanizmalar bu bürokratik, merkezi yapılanmayı değiştirmek için kullanılmaktadır (Punch, 1983; Silverman & O'Connell, 1999). Türkiye'de polisin yapısına baktığında, benzer biçimde merkezi, hiyerarşik ve bürokratik bir anlayışa sahip olduğu açıktır. Karar verme ve kaynakları kullanma yetkisi büyük oranda merkezi otoritenin elindedir. Bu anlayış, personel, para ve zaman gibi teşkilat kaynaklarının verimli olarak kullanılmasını olumsuz biçimde etkilemektedir. Personel ile ilgili yapılacak tasarruflar ve acil olarak alınması gereken malzemeler dahi merkezin bilgisi ve onayı olmadan yapılamamakta, buda hem zaman hem de olaylara müdahalede sıkıntıya neden olabilmektedir. Bu bürokratik yapının neden olduğu bir diğer önemli sorun da, farklı birimler arasında yaşanan bilgi paylaşımı ve iletişim eksikliğidir. İl Emniyet Müdürlüğü içerisinde, narkotik, organize suçlarla mücadele eden uzmanlaşmış birimler ile asayiş gibi konularla ilgilenen birimler arasında bilgi akışını sağlayacak resmi mekanizmalar bulunmamakta, her iki birimi de ilgilendiren suçlarda dahi birimler birbirinden habersiz hareket edebilmektedirler. Bu anlamda, COMPSTAT bürokratik engellerin azaltılması, kaynakların daha etkili kullanılması, birimler arasında iletişimin artırılması ve ortak mücadele zemininin oluşturulması gibi konularda TPT için faydalı olabilir.

COMPSTAT'ın kurulmasının bir diğer sebebi ise, bilgi teknolojilerinden polis hizmetleri için daha fazla faydalanmaktır. Yukarıda da kısaca bahsedildiği gibi TPT bu konuda oldukça mesafe kat etmiştir. PolNet sayesinde bütün polis birimleri birbirine bağlıdır ve bu network sayesinde polis birimlerinin güncel verilere anında ulaşmaları mümkün olmaktadır. Ayrıca Emniyet Genel Müdürlüğü ve diğer il emniyet müdürlükleri güncel Internet siteleri ile halk için daha kaliteli hizmetler sunmaktadırlar. Örneğin bu Web sayfalarından pasaport müracaatı, araç sorgulaması, kayıp kişi sorgulaması ve daha birçok farklı hizmet alınabilmektedir. MOBESE ve AFIS gibi suç analiz ve takip sistemleri ile suçlarla etkili mücadele sağlanmaktadır. Suç coğrafi bilgi sistemleri kullanılarak haritaları çıkarılmaktadır. Ayrıca EKKM şubelerinde suç istatistikleri toplanmaktadır. COMPSTAT benzeri bir sistemde polis teşkilatında zaten sahip olunan bilgi teknolojileri sistemlerine benzer sistemler getirmektedir. Bu yönüyle COMPSTAT bir yenilik getirmeyecek gibi görünüyor olsa da bu doğru değildir. COMPSTAT'ın farklılığı bilgi teknolojileri ile yönetim unsurlarını sentez etmesidir. Başka bir değişle bu sistemlerden elde edilen veriler COMPSTAT sayesinde etkili polis yönetimi için kullanılmaktadır. Bu yönüyle COMPSTAT benzeri bir sistemin TPT'na da fayda sağlayacağı değerlendirilebilir.

Yukarıdaki tartışmalar ışığında COMPSTAT benzeri bir sistem TPT'inde kurulmalıdır kanısına varılmaktadır. COMPSTAT'ı NYPD'de kurduran sebepler ve problemlerin benzerleri TPT'inde de mevcuttur. Bu problemlerin çözümü ve daha etkili ve kaliteli polis hizmetleri için COMPSTAT benzeri bir sistem Türkiye'de de kurulmalıdır. Peki, böyle bir sistem Türkiye için uygun mudur? Ve bu sistemin Türkiye'de kurulması mümkün müdür? Bu soruların cevapları aşağıda tartışılacaktır.

2.2 COMPSTAT Türkiye İçin Uygun mudur?

COMPSTAT benzeri bir modelin bir polis teşkilatında kurulması yönetim anlayışında, polislik anlayışında, kültürel yapısında ve teknoloji kullanımında değişimler gerektirmektedir. TPT, COMPSTAT benzeri bir sistem kurmak isterse tüm bu alanlardaki durumunu ve ne tür değişiklikler yapılması gerektiğini iyi analiz etmelidir. Bu bağlamda, COMPSTAT benzeri bir sistemin bu alanlarda Türkiye'ye uygun olup olmadığı ve bu sistemi Türkiye'ye adapte etmek için neler yapılması gerektiği tartışılacaktır.

2.2.1. Türk Polis Teşkilatının Yönetim Yapısı

Yukarıda da ifade edildiği gibi, COMPSTAT'ın kurucuları geleneksel ve bürokratik merkezi karar verme mekanizmalarının polisin etkili biçimde görev yapmasının önünde engel teşkil ettiğini düşünmektedirler. Türkiye'de de TPT, yapısal olarak çok katı bürokratik esaslara dayanmakta, hiyerarşik bir yapılanma esas alınmakta ve karar verme yetkisi büyük oranda merkezi otoritenin elinde bulunmaktadır (Durmaz, 2007). Bu anlamda, COMPSTAT tarzı bir modelin Türkiye'de başarıya ulaşması için yapısal olarak bazı değişiklikler yapılması zaruridir.

Bu değişiklikler içinde en önemlisi, orta düzey polis görevlilerine yetki ve karar verme gücü verilerek, yerinden yönetimin yaygınlaştırılmasıdır. COMPSTAT, orta düzey yetkililerin kaynakların kullanımı ve karar verme konusunda yetki almalarını, bu yetkilerin kullanımından sorumlu olmalarını ve hesap vermelerini gerektirmektedir. Böylece bir bölgede yaşanan suç oranları artışından sorumlu olan ve hesap verecek olan ve buna karşı önlemleri belirleyip uygulayan kişi bir orta düzey yetkililer olmaktadır.

Ancak, karar verme yetkisinin merkezin elinde bulunduğu ve üst düzey yöneticilerin bunu paylaşmada çok istekli ve hazır olmadığı ülkemizde bu tarz bir uygulamanın ne kadar gerçekleştirilebileceği şüphelidir. Özellikle, hem başarıdan hem de başarısızlıktan merkezin sorumlu tutulduğu bir kamu yönetimi anlayışı bu tarz bir yapısal değişimin önünde bir engel teşkil etmektedir. Bu sorunu ortadan kaldıracak, yerinden yönetimi esas alan kanun ve yönet-

melik değişikliklerinin de kısa vadede gerçekleşmesi zor görünmektedir. ABD gibi eyalet sistemi ile yönetilen ve merkezi yönetimden bağımsız çok sayıda polis teşkilatının bulunduğu bir ülkede dahi COMPSTAT'ın uygulanması hızlı ve kolay olmamıştır.

COMPSTAT benzeri bir sistemin Türkiye'de uygulanması mevcut kanuni düzenlemeler altında da mümkün olabilir. Yerinden yönetim getirilemese de yetki paylaşımının sağlanması ve orta kademe yöneticilere daha çok yetki tanınması ve birim yapılandırmalarında bazı kademelerin kaldırılması gibi çözümlerle hiyerarşik yapı azaltılarak daha etkili bir polis yönetimi sağlamak mümkün olabilir. Bu durumda, hangi işlemlerin, sorumlulukların ve karar verme yetkisinin merkezi otoritenin elinde kalacağı ve hangilerinin dağıtılacağı net olarak belirlenmelidir (Henry, 2002). Daha somut bir ifadeyle, kaynakların kullanımı, personelin görevlendirilmesi ve strateji belirlenmesinde merkezi otoritenin etkisinin ne düzeyde kalması gerektiği sorunu net olarak cevaplanmalıdır.

Bu anlamda mevcut kamu yönetimleri yapısının COMPSTAT modelinin başarıyla uygulanmasının önünde engel teşkil ettiği açıktır. Mevcut yönetim yapısına hâkim olan merkeziyetçilik ve gizlilik unsurları planlanan ve uygulanan proje ve programların başarılarını olumsuz etkilemektedir (Gül, 2008). Yetki ve kaynak kullanımı konusunda sağlanan yetkiyle doğru orantılı olarak karşındaki kişiye hesap sorabilir. Ancak, herhangi bir yetki verilmeyen, her şeyin merkezden belirlendiği mevcut yapı içerisinde İlçe Emniyet Müdürüne suçu neden azaltmadığını sormanın çok da anlamlı olmadığı açıktır.

COMPSTAT'ın öngördüğü örgütsel esneklik konusu ise, yukarıdaki yapıyla bağlantılı olarak düşünüldüğünde, Türkiye'de uygulanmasında sınırlılıklar olacağı söylenebilir. Görevlendirmeler ve kaynak kullanımı daha çok merkezi otorite tarafından, bürokratik bir anlayışla her mali yılbaşında belirlenmektedir. Bu durum kaynakların esnek biçimde, değişen suç oranları ve ihtiyaçlara göre kullanılabilmesi açısından sıkıntı olabilmektedir. COMPSTAT benzeri bir sistem kurulabilirse kaynakların bölgesel ihtiyaçlara göre belirlenmesi ve acil ihtiyaçlara göre daha esnek kullanılabilmesi mümkün olabilecektir.

COMPSTAT'ın öngördüğü önemli ilkelerden birisi de, verilerin ve bilgilerin güncel ve doğru olarak toplanması ve bunun yönetim ve karar verme amaçlı olarak kullanılmasıdır. Bu ilkenin ilk ayağı olan güncel ve doğru bilginin tutulması konusunda TPT'nin çok büyük sorun yaşamayacağı söylenebilir. TPT teknolojik yenilikleri takip etme ve uyum sağlama konusundaki becerisini zaten göstermiştir. PolNet bünyesindeki 40'ı aşkın proje ile polis verileri günlük

olarak ortak veri tabanlarına girilip bunların bütün polis birimleri tarafından kullanılması sağlanmaktadır. Ancak, bu verilerin ve bilgilerin yönetim ve karar verme amacıyla kullanımı konusunda sıkıntılar vardır. COMPSTAT modelinde, toplantılar aracılığıyla farklı düzeyde yetkililer bir araya gelmekte, suçu önlemeye yönelik alınan karar, taktik ve stratejiler bu veriler ışığında bilimsel olarak değerlendirilmekte, değişen iç ve dış şartlar güncel olarak takip edilerek uygun kararlar alınabilmektedir.

Türkiye’de ise şu an bu tarz bir anlayış olmamakla birlikte, COMPSTAT’ın kurulması ve bu model içinde oluşturulmuş haftalık toplantılar bu anlayışın oturtulmasında etkili olabilecektir. COMPSTAT toplantıları güncel bilgilerin ortaya konduğu, uygulanan stratejilerin değerlendirildiği, değişen şartlara uygun hızlı adımların atıldığı bir platform olabilir. Bu toplantılar ile farklı birimlerin düzenli olarak bir araya gelmesi, iletişimin artması ve iyi uygulamaların paylaşılması sağlanmış olacaktır. Örneğin, uyuşturucu konusuyla bağlantılı olan Narkotik dışında, asayiş ve çocuk suçluluğu konularından sorumlu farklı birimler bu toplantılarda bir araya gelerek daha geniş çaplı, daha organize ve verilere dayalı olarak karar oluşturma şansına sahip olacaklardır. Farklı düzeyde yetkililerin bir arada olması hiyerarşik engelleri azaltacak ve sorunları karşılıklı konuşma imkânı sağlayacaktır. Bunun dışında, hali hazırda yeni uygulamalara açık olan Türk polisinin, COMPSTAT modeli içerisinde kullanılan bu tarz mekanizmalar ile daha yaratıcı ve farklı polis taktik ve stratejilerini daha yaygın ve düzenli olarak uygulaması mümkün olabilecektir.

Tüm bunların dışında, yapısal olarak her ilçede suç analizi yapan bir birimin kurulması COMPSTAT’ın uygulanmasına katkı sağlayacaktır. Bu birim, bölgesel istatistiklerin toplaması, analiz edilmesi ve bu analizlerin suç haritalarına yansıtılması görevini üstlenebilir. Aynı zamanda, tüm bu analiz ve suç haritalarını COMPSTAT toplantılarına taşıyarak, bu toplantıların verimini artırabilir (Deryalı, 2008). Bu yapı, polisin daha etkili ve hızlı biçimde suçla müdahale etme şansını artıracak ve suç yoğun bölgeler oluşmadan kontrol altına alınmasını sağlayacaktır. Bu yapıda yer alacak personel için suç analizi, istatistik, suç haritası gibi konularda eğitim programlarının hazırlanması, toplantıya katılacak orta ve üst düzey yetkililerinde asgari düzeyde de olsa bu çalışmalarını anlayacak ve yorumlayabilecek bir eğitime tabi tutulması COMPSTAT’ın başarılı biçimde uygulanma şansını artıracaktır.

2.2.2 Türk Polis Teşkilatının Teknolojik Altyapısı

Son yıllarda, tüm kurumlarda olduğu gibi, TPT’nda da teknolojinin kullanımı önemli oranda artmıştır. Suç istatistiklerinin depolanması, bunlara hızlı şekilde ulaşılabilmesi, suç haritalarının kullanımı, bilgisayar sistemleri, vb. tek-

nolojik araçların kullanımı suçla mücadelenin önemli araçları haline gelmiştir. COMPSTAT tarzı bir modelin uygulanabilmesi de, bu teknolojik araçlardan etkin olarak yararlanmayı gerektirmektedir. COMPSTAT'ın en önemli bileşenlerini doğru bilginin tutulması ve bu bilginin polis yönetimi ve stratejileri için kullanılması oluşturmaktadır. Bu amaçla interaktif suç haritaları, istatistik programları, değişik yazılımlar kullanılarak suç analizleri yapılır ve suç istatistikleri çıkarılır.

Yukarıda da ifade edildiği gibi, TPT PolNet, MOBESE, AFIS gibi teknolojik kapasite gerektiren birçok sistemi başarıyla uygulamaktadır. Bu teknolojik araçlar kullanılarak suç analizleri ve haritaları yapılabilmekte ve suçla mücadele de daha etkin olunmaktadır (Çevik ve Filiz, 2008; Kocabal, 2003; Sözen, 2007; Yazıcı, 2003). Ayrıca son yıllarda hızla yaygınlaşan MOBESE sistemleri suç önleyici proaktif bir polislik uygulaması olarak da kabul edilmektedir (Gele-ri, 2002). Bu anlamda, TPT'nın COMPSTAT'ın gerektirdiği teknolojik sistemleri uygulayacak personel ve teknoloji bilgisine sahip olduğunu söylemek yanlış olmaz. Ancak, COMPSTAT'ın en önemli yaklaşımı, bu teknolojik sistemlerinden elde edilen verilerin yönetim unsurları ile sentez edilmesidir. Yukarıda da bahsedilen PolNet, AFIS, MOBESE gibi bilişim teknolojileri kullanılarak TPT'de veriler işlenmekte ve polis hizmetlerinde kullanılmaktadır. Ancak, hem bu verilerin polis karakolları gibi uç birimlerde ne kadar yaygın olarak kullanıldığı ve bu verilerin istatistikî metotlar kullanılarak ne kadar değerlendirildiği tartışmalıdır. Örneğin, bütün illerde polis ekipleri devriye gezerken hangi verileri göz önüne alarak gezmektedirler. Bir önceki ayın suç verilerinin bilgisayar programı ile analiz edilip suçların tipine ve aylık bölgesel temayülüne göre mi, yoksa günlük alışkanlıklarını takip ederek keyfi olarak mı devriye gezmektedirler? Ayrıca karakoldaki polis memurları bilgisayar analizlerini ne kadar anlayabilmektedirler? TPT'nda aylık ve yıllık verilerin tutulduğu kesindir. Ancak bu veriler istatistikî metotlarla değerlendirip aylık ve yıllık belirgin farklar olup olmadığı değerlendirilmekte midir? Veya hangi suçun hangi diğer suçları tetiklediği ve suça etki eden faktörlerin istatistikî analizi yapılmakta mıdır? Tüm bu verilerden yola çıkarak, gerekli polisye önlemler alınmakta mıdır? Bu sorulara olumlu cevap verebilmek zordur. Bu anlamda, bu teknolojik altyapının gerektiği gibi kullanılmadığı söylenebilir.

Bu sebeple, COMPSTAT'ın uygulanabilmesi için, TPT'de suç analizi yapan birimler oluşturulması ve bilgisayar destekli veri analizlerini artırılıp bu verilerin karar verme sürecine dâhil edilmesi zarureti vardır. Örneğin, MOBESE sistemi ile toplanan veriler her bir ilçe ve il genelinde analiz edilerek raporlar hazırlanmalı, bu veriler suç haritalarına aktarılmalı, COMPSTAT toplantıları gibi yapılar aracılığıyla değerlendirmeye tabi tutulmalıdır. Toplantıya katılmayan kişilerde

bu rapor ve haritalara ulaşabilmelidir. Her sorumlunun kendi bölgesi içinde neler olduğunu daha iyi anlaması sağlanmalıdır. COMPSTAT tarzı bir yapı kurulur ve yukarıdaki altyapı sağlanabilirse, toplanan bu verilerin ve analizlerin daha yaygın olarak kullanılması mümkün olabilecek ve bu analizlerin polis taktiklerine yansıtıldığı ve polis kaynakları yönetimini etkilediği görülecektir.

2.2.3. Türk Polisinin Kültürel Yapısı

COMPSTAT modelinin Türkiye’de başarıyla uygulanması ve istenen sonuçların elde edilmesi ancak ABD ve Türk toplumu ve iki ülke polis teşkilatları arasındaki kültürel farklılıkları anlayarak mümkün olabilir. Polis teşkilatları tüm dünyada resmi kurallar, prosedürler ve standartlar ile çevrelenmiş, hiyerarşik, merkezi ve bürokratik bir yapı esas alınarak kurulmuşlardır (Walsh & Vito, 2004). Polisler genel itibarıyla katı ve otoriter bir emir komuta zincirine bağlıdırlar ve kurallara uyma, hatadan kaçınma ve üstlerin emirlerini yerine getirme eğilimindedirler (Jermier ve Berkes, 1979). Bu yapı içinde şekillenmiş polis kültürü değişime açık değildir. Bu yüzden yukarıdan empoze edilen ya da yasalarla öngörülen değişimler çok defa başarıya ulaşmamaktadır (Chan 1996; Manning 1977; Van Maanen, 1975; Wood, 2004). Bu varsayım içerisinde, ilk olarak Türk polisinin temel kültürel özelliklerinin COMPSTAT’ın uygulanmasına karşı olası tepkisi ve direnci iyi anlaşılmalı, gerekirse model içerisinde buna uygun değişiklikler yapılmalıdır. Bu anlamda, COMPSTAT’ın ilk olarak uygulandığı NYPD’de benzer dirençle karşılaşmış, bu direnç liderlik becerisi ve bir dizi tedbirle aşılabılmıştır. Örneğin, Bratton, COMPSTAT’ı uygulamadan önce polis kültürünü anlamaya yönelik bir araştırma yaptırmıştır. Bu araştırmada düşük rütbeli polislerin suçlulara karşı etkin tedbir alma, suçluları tutuklama, polise saygınlık kazandırma, proaktif polislik yapma gibi konulara değer verdiğini, ancak orta ve üst düzey yetkililerin daha çok sorundan uzak durma, mümkün olduğunca risk almama gibi konulara önem verdiği ortaya çıkmıştır. Buna uygun olarak, kural ve prosedürlere aşırı bağımlı olan, yeniliğe, risk almaya ve problemleri çözmeye yönelik ciddi ve çok yönlü açılımları tercih etmeyen ve suç azaltmaya yönelik bir misyonu olmayan bir yönetici profili ortaya çıkmıştır. COMPSTAT uygulandığında da, alt düzey memurlar bu modeli herhangi bir direnç göstermeden kabullenirken, en önemli direnç yöneticilerden gelmiştir. COMPSTAT gibi bir model TPT’na uygulanmaya çalışıldığında benzer olarak, performansı çok fazla dikkate almayan, yenilikler ve projeler ortaya koymaktan ziyade günü kurtarmayı amaçlayan yöneticilerin direnç göstereceği öngörülebilir. Bratton, bu süreçte, bu modele sıcak bakmayan yöneticileri daha etkisiz pozisyonlara getirmiş ve polis teşkilatının hedefi ve amaçlarını yeniden belirlenmiştir. İlk senede %10 suçu oranlarını azaltacağını kamuoyuna bildirerek bir risk alırken, aynı zamanda teşkilatın önüne

motive edici bir misyon koymuştur. COMPSTAT'ın hedeflerini farklı platformlarda dile getirerek tüm personelin desteğini almaya çalışmıştır. Tüm bu çabalar neticesinde bu direnç aşılabilmektedir. Bu anlamda, bu tarz bir modelin uygulanması için, lider konumunda bulunan kişinin bu modelin arkasında durması, bu modelin amacı ve hedeflerini çalışanlarıyla net ve sürekli olarak paylaşması, bu sürece farklı rütbelere katılmalarının ve desteğinin sağlanması, en son çare olarak bu modeli uygulamada isteksiz olanların yerinin değiştirilmesi gerekebilir.

Bir diğer konu ise, ABD ve Türkiye arasındaki kültürel farklılıklardır. Hofstede ve Hofstede (2005) her yönetim modelinin geliştirildiği toplumun özelliklerini yansıttığını ve bir ülkede başarılı olan bir modelin başka bir ülkede başarılı olmayabileceğini belirtmiştir. Bu anlamda, COMPSTAT'ın ABD kültürünü ne kadar yansıttığı ve bu yansımaların Türkiye gibi farklı bir kültürde ne gibi etkiler yapabileceği göz ardı edilmemelidir. Örneğin, ABD'de bir yöneticinin toplantı sırasında bir çalışanın performansından dolayı eleştirmesi normal karşılanırken, başka ülkelerde toplum önünde yapılan eleştiriler çok uygun görülmez. Bu çerçevede, COMPSTAT toplantılarında kişilerin performansının diğer çalışanlar önünde değerlendirilmeye tabi tutulması beklenen aksine olumsuz sonuçlar doğurabilir. Bunun gibi, ABD kültüründe çok önem verilen rekabet ortamı, COMPSTAT ile sağlanırken, Türkiye gibi ülkelerde kamu yönetiminde rekabet çok güçlü bir motivasyon aracı değildir. Bir diğer önemli farklılık ise, ABD'de kamu kurumlarının hesap vermesi beklentisi üst düzeyde iken, Türkiye gibi ülkelerde kamu kurumları maalesef topluma hesap verme konusunda çok da istekli değildir. Bunun dışında, Türkiye'de terfi sistemi performanstan ziyade kıdem ve ikili ilişkiler üzerine kurulduğundan, performansı öne çıkaran ve değerlendirmeye alan ABD sisteminde başarılı olan bu tarz model Türkiye'de istenen etkiyi sağlayamaz.

Tüm bu potansiyel sıkıntılara rağmen, bu modelin uygulanmaya konması ile polis kültürünün neticesi olan birçok sıkıntıyı azaltma potansiyeli olduğu göz ardı edilmemelidir. COMPSTAT, başarıyla uygulandığı polis teşkilatlarında bilgi saklanıldığı değil bilgiyi paylaşıldığı bir kültür oluşmasına, iletişimin hızlanmasına, rekabetin artmasına, performansın insanları değerlendirirken öncelikli kriter olmasına, yeni polise yaklaşımların değer kazanmasına, örgütsel öğrenmenin sağlanmasına, her şeyden önemlisi polisin gerçekte bir değişim sağlayabileceğine inanmasına katkı sağlamıştır (O'Connell & Straub, 2007).

2.2.4. Polislik Algısı ve Anlayışı

Türkiye’de yaygın polislik anlayışı suç mahalline en kısa sürede ulaşmayı, yaşanan suçları en kısa sürede çözmeyi amaçlayan geleneksel, reaktif polislik anlayışıdır. COMPSTAT ise problem odaklı, tek bir suçu değil suçu doğuran nedenleri ortadan kaldırmayı amaçlayan bir polislik anlayışı ile örtüşür. Bu amaçla, COMPSTAT toplantılarında gerek kurum içinden gerekse kurum dışından ilgili birimlerde çalışan yetkililer davet edilerek, onların görev alanına ilişkin sorumluluklar ortaya konmakta ve ortak bir çözüme ulaşmak hedeflenmektedir. Bu çerçevede, kimi zaman kurum içinde iki farklı birimin yetkilisi, kimi zamanda FBI, DEA, Sosyal Evler ve benzeri kurumlardan insanlar bu toplantılara davet edilmektedir. Bir diğer önemli polislik yaklaşımı olan suç yoğun bölge polisliği de (hot-spot policing), COMPSTAT uygulamaları içerisinde önemli bir yer tutmaktadır. Suç haritaları ve analizleri ile ortaya konan suç yoğun bölgeler polis birimleri tarafından öncelikli hedef bölge olarak belirlenmekte ve bir dizi geleneksel ve yeni taktikleriyle bu bölgelerde yaşanan suç yoğunluğu azaltılmaya çalışılmaktadır. COMPSTAT tüm bu polisiye yaklaşımları dikkate alan, bu yaklaşımların en iyi ve en etkili özelliklerini potasında eriten temel bir yaklaşım benimser (Henry, 2002; Magers, 2004).

Türkiye’de ise son yıllara kadar, geleneksel polislik yaklaşımlarının dışına çıkmayan bir anlayış mevcuttu. Ancak, son yıllarda TPT yeni ve alternatif polislik taktiklerini üretmeye ve uygulamaya başlamıştır. Toplum destekli polislik uygulamaları hemen hemen bütün illere yayılmıştır (Gül, 2011). Bununla beraber, problem odaklı polislik anlayışı ise çok fazla bilinmemekte, bilirse dahi yaygın şekilde uygulanmamaktadır. Bu anlamda, bu anlayışın eğitim kurumlarından başlayarak tüm yetkililere anlatılması ve getirilerinin ortaya konması gerekmektedir. Bu polislik yaklaşımı, birçok uygulamada gerek polis içinde gerekse polis dışında farklı birimlerin bir araya gelmesini gerektirebilmektedir. Örneğin, bir bölgede yaşanan ışıklandırma sorununun veya trafik düzeninin suçun oluşumuna katkı sağladığı düşünüldüğünde, bu birimlerden yetkililer çağrılarak polisle beraber sorun olan bu konularda gerekli girişimlerde bulunması gerekmektedir. Türkiye’de farklı birimlerle ortak çalışma konusunda yaşanabilecek sıkıntılar bu konuda göz ardı edilmemelidir. İllerde, vali gibi en üst düzey yetkilinin farklı birimlerden katılımın sağlanması hususunda irade ortaya koyması bu engelin aşılması konusunda katkı sağlayabilir. Suç yoğun bölge polisliği de, düzenli olarak suç istatistiklerinin toplanması, analiz edilmesi ve buna uygun olarak kararlar alınmasını ile mümkün olabilir. TPT gerekli teknolojik, yapısal ve personel eksiklerini gidererek suç yoğun bölge polisliğini de COMPSTAT kapsamında uygulamalıdır.

Özetle, COMPSTAT benzeri bir sistemin TPT'nda kurulması COMPSTAT'ın teknolojik bileşenleri açısından kolay ve uygulanabilir görülürken COMPSTAT'ın yönetsel, polisiye ve kültürel bileşenleri için aynı şeyleri söylemek zordur. Yerinden yönetim, organizasyonel esneklik ve hesap verebilirlik gibi TPT'ni yapısal değişikliğe zorlayacak ilkelerin uygulanması imkânsız olmasa da zaman ve uğraş gerektirecektir. Kültürel farklılıklar da bu tarz modellerin uygulanmasında dikkate alınmalıdır. Bu iki şekilde yapılabilir: model, ülkenin veya kurumun kültürel özelliklerine uygun olarak yeniden dizayn edilebilir veya kurum, bu modelin başarıya ulaşmasını sağlayacak biçimde kültürel bir değişime tabi tutulabilir. Her birinin kendi içinde zorluk ve kolaylıkları olmakla birlikte, başarının sağlanması için değişimler kaçınılmaz olarak dikkate alınmalıdır. Son olarak, polisiye yaklaşımlar, Türkiye'nin içinden geçtiği dönem ve şartlar dikkate alınarak değerlendirilmelidir. Ancak bu yapısal değişimler TPT'nda bugün olmasa da yarın mutlaka gerçekleşecektir. Bu sebeple, bu değişimlerin küçük adımları COMPSTAT benzeri bir sistemin inşası ile mümkün olabilir.

SONUÇ

Günümüzde COMPSTAT ABD'de en çok kullanılan ve en çok bilinen polis uygulamalarından birisidir. COMPSTAT'ın temel amacı, polis teşkilatlarını güncel ve hızlı bilgiye ulaşabilen, elde ettiği bilgiyi diğer birimlerle paylaşabilen ve değişen şartlara uyum sağlayabilen esnek kurumlar haline dönüştürerek suç ve suçlulukla etkili olarak mücadele edebilmeyi sağlamaktır. COMPSTAT'ın uygulanması polis teşkilatlarının yapısının, bilgi paylaşımını mümkün kılacak, hesap verebilirliği sağlayacak ve yerinden yönetimi artıracak şekilde yeniden dizayn edilmesini gerektirmiştir. COMPSTAT'ın öngördüğü bu yeni yapılanma ve stratejiler, NYPD örneğinde de görüldüğü gibi, bir dönem pasiflik ve statü-kocu olarak tanımlanan ve değişime kapalı bir kurumun inanılmaz dönüşümünün ve başarısının tetikleyicisi olmuştur.

Bu anlamda, ABD'de bu kadar başarılı olmuş bir modelin, benzer sıkıntılar yaşayan TPT'na uyarlanması, suç oranların azaltılmasına ve daha etkin bir polis yönetimi sağlanmasına yardım edebilir. COMPSTAT'ın NYPD'de uygulanmasını doğuran nedenler büyük oranda TPT'nda da mevcuttur. Ancak, yabancı ülkede başarı sağlamış her polis uygulamasının bir başka ülkede de başarılı olacağı garantelenmiş değildir. Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, ülkeler arasındaki sosyal, siyasi, kültürel ve mevzuattaki farklılıklar dikkate alındığında bir başka ülkeden bir polislik uygulaması transfer edilirken çok dikkatli olunmalıdır. Bu farklılıkları göğüsleyebilecek ve aşacak yöneticilere ihtiyaç vardır. Her değişim modelinde olduğu gibi, bunu uygulayacak insanların ne kadar istekli olduğu ve uygulama kapasitesine sahip olup olmadıkları başarının ön şartıdır.

Ayrıca, COMPSTAT Türkiye'ye transfer edilirken COMPSTAT hakkındaki ABD'deki eleştiriler de dikkate alınıp Türkiye'deki uygulamalar için benzer hatalardan kaçınılmalıdır. ABD'deki COMPSTAT uygulamalarının kritiği genelde COMPSTAT'tan istenen sonuçlarının elde edilememesi ile ilgilidir. Örneğin COMPSTAT daha çok yetki paylaşımı vaat etmesine rağmen polis birimlerinde bu sağlanamamıştır. Ancak bu COMPSTAT'ın değil COMPSTAT'ı uygulayanların problemidir. Türkiye'deki COMPSTAT uygulamasından istenen başarıları elde etmek için programı planlandığı gibi uygulama hususunda gereken özveri ve gayret gösterilmelidir. Walsh'un (2001) belirttiği gibi COMPSTAT'ın bir program olarak eksikleri olabileceğini unutmamak gerekir. Yapılması gereken bunların farkında olup bunlardan ders çıkararak programı daha verimli kullanmaktır.

Son olarak, COMPSTAT Türkiye'de kurulmadan önce çok iyi planlanıp fizibilite çalışmaları yapılmalıdır. Polis birimlerin ihtiyaçları rasyonel olarak belirlenmeli ve Walsh'un da vurguladığı gibi bu ihtiyaçlar doğrultusunda uygun donanım ve bilgisayar programları satın alınmalıdır. Bu unsurlara dikkat edilmesi halinde COMPSTAT ABD'de başarılı olduğu gibi TPT için de benzer başarıları sağlayabilecektir. Bu sayede TPT suçlarla daha etkin mücadele edebilir ve asayiş ve güveni sağlama da daha başarılı olabilir.

KAYNAKÇA

Bahar, H. I. & Fert I. (2008). The debate over recent recorded crime in Turkey. *International Journal of Social Inquiry*, 1, 89-104.

Bratton, W., & Knobler, P. (1998). Turnaround: How America's top cop reversed the crime epidemic. New York: Random House.

Buntin, J. (1999). Assertive policing, plummeting crime: The NYPD takes on crime in New York City. John F. Kennedy School of Government, Cambridge, MA.

Çevik, H. H ve Filiz, O. (2008). Polis teşkilatında Bilgi Yönetimi. *Türk İdare Dergisi* (Mart, 2008)

Chan, J. (1996). Changing police culture. *British Journal of Criminology*, 36, 109-134.

Delice, M., Günbeyi, M ve Fert, I. (2010). Polisin İnsan Hakları Gelişiminin Bilimsel Bir Çalışma Işığında İncelenmesi. Ankara: Adalet Yayınevi.

Deryalı, U. (2008). A Case Study: Implementation of Compstat at the Istanbul Police Department, Turkey, Unpublished Master Thesis in John Jay College, USA.

Durmaz, H. (2007). Officer attitudes toward organizational change in the Turkish National Police. Proquest Digital Dissertations (from University of North Texas, USA). (UMI No. 3288257).

Firman, J. R. (2003). Deconstructing COMPSTAT to clarify its intent. *Criminology & Public Policy*, 2, 457-460.

Geleri, A. (2002). Fiziksel güvenlik tedbirleri yoluyla suç önleme ve suçun yer değiştirmesi, Çevik, H. H ve Göksu, T. (Ed), *Türkiye'de Devlet, Toplum ve Polis*. Ankara: Seçkin Yayınevi.

Giuliani, R. W., & Safir, H. (1998). COMPSTAT: Leadership in action. New York: New York City Police Department.

Gül, S. K. (2008). Kamu yönetiminde ve Güvenlik Hizmetlerinde Hesap Verebilirlik. *Polis Bilimleri Dergisi*, 10, 71-94.

Gül, S. K. (2011). Polis Yönetimi ve Toplum Destekli Polislik. Karakaya, M. & Gultekin S. (Ed.). *Suçla Mücadele: Çağdaş yaklaşımlar*. Ankara: Polis Akademisi Yayınları.

Henry, V.E. (2002). The compstat paradigm. New York: Looseleaf Law Publications Inc.

Higgs, G. V. (1999). Spatial analysis in Louisville, Kentucky: A tool to assist in the identification and prevention of domestic violence. UMI; 2001.

Hofstede, G., & Hofstede G. J. (2005). Cultures and organizations. Software of the mind. New York: McGraw Hill.

Jermier, J. M., & Berkes, L.J. (1979). Leadership behavior in a police command bureaucracy: A closer look at the quasi-military model. *Administrative Science Quarterly*, 24, 1-23.

Kelling, G. L., & Moore, M. H. (1988). The evolving strategy of policing, perspectives on policing. Washington D.C.: U.S. Department of Justice, National Institute of Justice.

Kelling, G.L. & Sousa, W.H. (2001). Do Police matter? An analysis of the impact of New York City's police reforms. New York: Center for Civic Innovation at the Manhattan Institute.

Kocabal, A. (2003). PolNet ve emniyet bilgi sistemi. <http://www.caginpolicisi.com.tr> (Erişim Tarihi: 10 Kasım 2008).

Magers, J. S. (2004). COMPSTAT: A New Paradigm for Policing or a Repudiation of Community Policing? *Journal of Contemporary Criminal Justice*, 20, 70-79.

Manning, P. K. (1977). Police work: The social organization of policing (2nd ed.). Prospect Heights, IL; Waveland Press, Inc.

Mastrofski, S. D., Weisburd, D., McNally, A. M., Greenspan, R., & Willes, J. J. (2003). Reforming to preserve: COMPSTAT and strategic problem solving in American policing. *Criminology & Public Policy*, 2, 421-455.

McDonald, P., Greenberg, S., & Bratton, W. (2001). Managing police operations: Implementing the NYPD crime control model using COMPSTAT. Belmont, CA: Wadsworth Publishing.

Mencimer, S. (2001, January). **New York murder mystery: The true story behind the crime crash of the 1990s.** Washington Monthly, 4-9.

Mesloh, C. (2002). Managing Police Operations: Implementing the New York Crime Control Model--COMPSTAT. Policing, 25, 440-442.

Moore, M. H. (2003). Sizing up compstat: An important administrative innovation in policing. Criminology & Public Policy, 2, pg. 469.

Newfield, J., & Jacobson, M. (2000, July/August). An interview with William Bratton. Retrieved March 27, 2007, from Academic Search Premier database (08879982).

NYPD's Web site, (2005). COMPSTAT Process. <http://www.nyc.gov/html/nypd/html/chfdept/compstat-process.html>. Retrieved from Internet on 7th of November 2005.

O'Connell, P. E. & Straub, F. (2007). Performance-Based Management for Police Organizations. Illinois: Waveland Press, Inc.

Palmiotto, M. J., & Donahue, M. E. (1995). Evaluating community policing: Problems and prospects. Police Studies, 18, 33-53.

Paternoster, R. & Bachman, R. (2001). Explaining Criminals and Crime. Roxbury Publishing Company, Los Angeles, CA.

Punch, M. (1983). Control in police organizations. Cambridge, MA: MIT Press.

Safir, H., & Whitman E. (2003). Security: policing your homeland, your state, your city. New York: St. Martin's Press.

Schmallegger, F. (2005). Criminal Justice Today: An Introductory Text for the 21st Century. Pearson Education Inc. Upper Saddle River, NJ.

Silverman, E. B & O'Connell P. E. (1999). The New York City Police Department's new strategies. In, A. Karmen (Ed.), Crime and justice in New York City (pp.128-137). New York: Thompson Learning.

Silverman, E. B. (1999). NYPD battles crime: innovative strategies in poIcing. Boston, MA: Northeastern University Press.

Smith, D. C. & Bratton, W. J. (2001). Performance management in New York City: COMPSTAT and the revolution in police management. In D. Forsythe, (Ed.), Quicker, Better, Cheaper? Managing Performance in American Government (pp. 452-483). Albany, NY: Rockefeller Institute

Sozen, U. (2007). Polisten e-polise. http://www.egm.gov.tr/stratejige-listirmedb/zddd_14112006_egitime%20devredildi_dergi/37/web/makaleler/uzeyir_sozen.htm (Erişim Tarihi: 18 Kasım 2008)

Vito, G. F. & Walsh, W. F. (2004). The Meaning of COMPSTAT: Analysis and Response. *Journal of Contemporary Criminal Justice*, 20, 51-69.

Vito, G. F., Walsh, W. F. & Kunselman, J. (2005). COMPSTAT: the manager's perspective. *International Journal of Police Science and Management*, 7, 187-196.

Walsh, W. F. (2001). COMPSTAT: An analysis of an emerging police managerial paradigm. *Policing*, 24, 347-362.

Weatherburn D. & Chilvers, M. (2004). The New South Wales "Compstat" process: Its impact on crime. *Australian and New Zealand Journal of Criminology*, 37, 22-48.

Willis, J. J., Mastrofski, S. D., & Weisburd, D. (2004). Compstat And Bureaucracy: A Case Study Of Challenges And Opportunities For. *Justice Quarterly*, 21, 463-496.

Wood, J. (2004). Cultural change in the governance of security. *Policing & Society*, 14, 31-48.

Yazıcı, N. (2003). Turk polisinde bilisim teknolojisi. <http://www.caginpolicisi.com.tr/19/41-42-43.htm> (Erişim Tarihi: 10 Kasım 2008).